

Μια πρώτη προσέγγιση για τις προωθούμενες αλλαγές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Σταθερά στη ρότα της ίδιας αντιδραστικής εκπαιδευτικής πολιτικής

Το υπουργείο Παιδείας, μετά τις αναδιαρθρώσεις στα ΑΕΙ, που έδωσαν στην κυριολεξία τα πανεπιστήμια με τις επιχειρήσεις, και τις μεγάλες αλλαγές στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΔΕ) με το «νέο» Λύκειο και την Τράπεζα «Θυμάτων», όπως πετυχημένα την ονομάζουν οι μαθητές στις κινητοποιήσεις τους, καταπιάνεται πλέον με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (ΠΕ).

Δεν είναι πρώτη φορά που γίνεται κάτι τέτοιο. Μπορεί να μην έχει ψηφιστεί εδώ και χρόνια «νόμος - πλαίσιο» για το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό, ωστόσο μέσα από εγκυκλίους, αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, στα ωρολόγια προγράμματα, στα σχολικά βιβλία, η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση - όπως και όλες οι βαθμίδες - βρίσκεται συνεχώς σε έλεγχο και τροποποιήσεις με ζητούμενο: Να επιταχυνθεί η τάση διαφοροποίησης στα σχολεία, να προσαρμοστεί η ΠΕ πιο αποτελεσματικά στις κεντρικές κατευθύνσεις που προκύπτουν από τα ντοκουμέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΟΟΣΑ, κ.ά.

Εκπαιδευτικοί και γονείς έχουν ήδη πείρα

Ο υπουργός Παιδείας στην εισήγησή του στο ΕΣΥΠ στις 28/11/2014 ήταν εντελώς σαφής: «Εμείς σήμερα στρέφουμε το ενδιαφέρον μας στην πραγματική μαθητική ζωή, όπως αυτή ξεκινά από το Νηπιαγωγείο και συνεχίζεται στο Δημοτικό. Η ένταξη της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις προτεραιότητες της εκπαιδευτικής πολιτικής ανταποκρίνεται... στις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έγκαιρες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις»...

Άλλωστε, και η τελευταία μεταρρύθμιση στο Δημοτικό σχολείο (2006 - 2007), αυτή που αφορά στην εισαγωγή νέων σχολικών βιβλίων και αναλυτικών προγραμμάτων, πάταγε - σύμφωνα με τις διακηρύξεις των κυβερνήσεων - στις κατευθύνσεις της ΕΕ. Και έχει σημασία να τονίσουμε το εξής:

Εκείνες οι αλλαγές αφορούσαν και αφορούν το κεντρικό πρόβλημα της **μεθόδου απόκτησης της γνώσης, της γενικότερης νοητικής συγκρότησης και υποδομής του παιδιού**. Ήδη υπάρχει πλούσια πείρα από εκπαιδευτικούς και γονείς. Δραματική επιδείνωση του μορφωτικού επιπέδου των μαθητών, της δυνατότητας απόκτησης μιας ορθολογικής εικόνας του κόσμου, της φύσης και της κοινωνίας.

Το πρόβλημα δεν ήταν και δεν είναι οι πειραματισμοί στην Εκπαίδευση. Αυτοί είναι αναγκαίοι και καλοδεχούμενοι, όταν γίνονται με επιστημονικά και παιδαγωγικά κριτήρια. Το βασικό πρόβλημα είναι ότι στόχος... είναι να δημιουργηθεί στο παιδί μια υποκειμενική εικόνα του κόσμου. Όπως επίσης στόχος είναι η έμφαση στην επικοινωνιακή χρήση της γλώσσας, γι' αυτό αφαίρεσαν - σε σχέση ακόμα και με το πρόσφατο παρελθόν - πλήθος γλωσσικών κειμένων με αισθητική αξία και διαπαιδαγωγική δύναμη.

Γι' αυτό λέμε: Εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές έχουν δίκιο να ανησυχούν. Η πείρα, αλλά και τα πρώτα δείγματα γραφής που έδωσε το υπουργείο Παιδείας, δείχνουν ότι δρομολογούνται βαθιές αλλαγές στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό, που καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη μετέπειτα πορεία του παιδιού. Άλλωστε, οι αλλαγές αυτές συνδέονται και με την εφαρμογή του λεγόμενου «κοινωνικού σχολείου» και των δράσεών του, που βρίσκονται σε εξέλιξη (θέμα όμως που απαιτεί ξεχωριστή αρθρογραφία και θα επανέλθουμε).

Ενισχύουν το σχολείο των δεξιοτήτων

Ήδη από το 2010, στο κείμενο του υπουργείου Παιδείας για το «νέο σχολείο», γινόταν κριτική στα προγράμματα σπουδών που είχαν μπει στα σχολεία 3 - 4 χρόνια πριν:

«Τα Προγράμματα Σπουδών που εφαρμόζονται σήμερα, παρά το γεγονός ότι περιγράφουν την υιοθέτηση σύγχρονων αρχών, δεν έχουν στην πράξη επιφέρει αλλαγές στο σχολείο».

Ήταν πρόβλημα για το αστικό κράτος, λοιπόν, ότι οι αναδιαρθρώσεις δεν είχαν επιταχυνθεί στο βαθμό που ήθελε το κεφάλαιο. Με βάση αυτή την εκτίμηση, δρομολογήθηκε το 2011 η εισαγωγή νέων πιλοτικών αναλυτικών προγραμμάτων σε Νηπιαγωγείο, Δημοτικό και Γυμνάσιο, προετοιμάζοντας το έδαφος για τη γενικευμένη εφαρμογή τους.

Σήμερα, με βάση τις εξαγγελίες του υπουργού Παιδείας, οι πιθανές αλλαγές σε Νηπιαγωγείο και Δημοτικό, τα νέα σχολικά βιβλία, θα έχουν ως βάση εκείνα τα πιλοτικά προγράμματα σπουδών.

Και για να μη θεωρηθεί ότι κάνουμε υποθέσεις, ας δούμε πώς, μέσα από την ίδια την εισήγηση του υπ. Παιδείας, μπαίνει το ζήτημα.

- Ως προς τη μεθοδολογία, ενισχύει την ήδη υπάρχουσα διαθεματική προσέγγιση, μέθοδο που στην ηλικία αυτή, που το παιδί δεν έχει αφομοιώσει τα διάφορα επιστημονικά αντικείμενα (Γλώσσα, Μαθηματικά, Ιστορία, Φυσική...), το οδηγεί σε μια εικόνα του κόσμου (φύσης και κοινωνίας) που είναι ασύνδετη, χωρίς να μπορεί να κάνει την αναγκαία γι' αυτή την ηλικία γενίκευση από το μέρος στο όλο.
- Αναγγέλλει τη γενίκευση του θεσμού των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ), του «νέου» τύπου Δημοτικού σχολείου (στοχεύουν και στο αντίστοιχο Νηπιαγωγείο), που, χωρίς την εξασφάλιση των αναγκαίων παιδαγωγικών προϋποθέσεων και υλικών υποδομών, εξαναγκάζει τα παιδιά από 6 ετών έως 12, δηλαδή από την πρώτη έως την έκτη τάξη, να διδάσκονται πληθώρα αντικειμένων σε ένα συνεχές 7ωρο! Το παιδί διδάσκεται ξένη γλώσσα από την Α' Δημοτικού (προτείνεται και από το νηπιαγωγείο!), όταν ακόμα δεν έχει αφομοιώσει τη μητρική του, γι' αυτό και υπάρχουν δικαιολογημένες ενστάσεις από τους επιστήμονες. Διδάσκεται η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή (Η/Υ) από την Α' Δημοτικού, παρά το ότι ειδικοί επιστήμονες τονίζουν ότι το παιδί στην ηλικία αυτή δεν πρέπει να ξοδεύει χρόνο μπροστά στον υπολογιστή. Να σημειώσουμε ότι το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου του 2011 επίσης προβλέπει συστηματική ενασχόληση του νηπίου με τον Η/Υ! Και όλα αυτά, ενώ οι ανάγκες του παιδιού στην ηλικία αυτή είναι άλλες: Κίνηση, ψυχαγωγία, κ.ά.

Ένα τέτοιο σχολείο, διευρυμένο με τέτοιους όρους, που γεμίζει το πρόγραμμά του με ό,τι ειδικότητα είναι διαθέσιμη, δεν μπορεί να δώσει θετική απάντηση στην ανάγκη για ένα σχολείο διευρυμένης λειτουργίας, που θα ολοκληρώνει τη μορφωτική και διαπαιδαγωγική του αποστολή με ενιαίο πρόγραμμα. Και το λέμε αυτό γιατί η ίδια η πείρα δείχνει ότι στα σχολεία αυτά ενισχύεται η διάσπαση του ενιαίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, αφού πέρα από το βασικό κορμό των μαθημάτων, που γίνονται σκόρπια στο διάστημα 8.15 π.μ. έως 14.00, κάθε σχολείο έχει ήδη το δικό του πρόγραμμα ανάλογα με τις ειδικότητες που του παρέχονται! Έτσι, έχουμε τμήματα αυτών των σχολείων που το παιδί διδάσκεται Μαθηματικά την 5η ή και την 7η ώρα, που είναι κατάκοπο, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να κάνει δύο φορές τη μέρα το ίδιο μάθημα, τη στιγμή που το διπλανό σχολείο δεν το διδάσκεται καν!

- Ο υπουργός Παιδείας, με την εισήγησή του στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ), ανακοινώνει ότι στοχεύει στη «δημιουργία των προϋποθέσεων της κατανόησης του φαινομένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης»! Καθένας μπορεί να καταλάβει τι σημαίνει τούτο. Αν έως τώρα, τα δημόσια σχολεία κατακλύζονταν από ευρωπαϊκά προγράμματα, αυτό θα γενικευτεί, ώστε να κατανοήσουν τα παιδιά «το φαινόμενο της ΕΕ» από την πλευρά φυσικά της ΕΕ! Δηλαδή, η παραχάραξη της Ιστορίας, η αποθέωση της ΕΕ, η εξιλέωσή της από την εμπλοκή της στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους και τη φτώχεια στην οποία έχει καταδικάσει τους λαούς, θα είναι συνήθης διαδικασία.
- Στην ίδια εισήγηση μιλάει για εξορθολογισμό της διδακτέας ύλης, αναγνωρίζοντας ότι τα τελευταία χρόνια είχε κατέβει η δυσκολία προς τα κάτω, άρα «η αναδιάταξη της ύλης ορίζεται από την ανάγκη μεταφοράς δύσκολων διδακτικών αντικειμένων από μικρότερες σε μεγαλύτερες τάξεις». Έχει βάση αυτός ο ισχυρισμός; Χρειάζεται πράγματι αναδιάταξη και εξορθολογισμός της ύλης;

Κανείς δεν φαίνεται να διαφωνεί με αυτό. Το ζήτημα είναι η κατεύθυνση της αλλαγής, δεν είναι απλά πόσες σελίδες ή πόσα κεφάλαια θα βγουν. Για παράδειγμα, οι αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα δικαιολογούνται και ως απάντηση στο φορτωμένο πρόγραμμα του μαθητή. Ποιος δε θυμάται, άραγε, το σύνθημα «η τσάντα στο σχολείο»

της Διαμαντοπούλου, που κι αυτό ακόμα δεν έγινε;

Η μείωση της διδακτέας ύλης, όπως γίνεται σήμερα, στην πραγματικότητα εντάσσεται στη λογική της παροχής χρηστικών πληροφοριών και στην αφαίρεση κάθε διαχρονικού - δοκιμασμένου από την παιδαγωγική πράξη - επιστημονικού στοιχείου για την αλήθεια και την πραγματικότητα.

Η μείωση της ύλης δεν είναι προοδευτικό μέτρο από μόνη της. Για παράδειγμα, στο ζήτημα της Γλώσσας, σήμερα γίνεται μέσα από την αφαίρεση του δημιουργικού στοιχείου των γλωσσικών μαθημάτων, τη διδασκαλία της μητρικής με όρους επικοινωνίας (διδάσκεται ως ξένη γλώσσα), χωρίς κανόνες και Γραμματική, που είναι και το απαραίτητο σημείο αναφοράς για την εκμάθηση και την αφομοίωση του γλωσσικού πλούτου της ελληνικής γλώσσας.

Αν θέλουμε, λοιπόν, να γίνει αναδιάρθρωση της ύλης με κριτήριο τις σύγχρονες μορφωτικές απαιτήσεις και δυνατότητες, τότε χρειάζεται συνολική αλλαγή κατεύθυνσης.

Η προσοχή πρέπει λοιπόν να στραφεί αλλού. Πραγματικός εξορθολογισμός της ύλης πρέπει να γίνει λαμβάνοντας υπόψη τις ψυχικές και διανοητικές ικανότητες και ανάγκες των παιδιών κάθε ηλικίας. Χρειάζεται, επίσης, τα βιβλία και τα αναλυτικά προγράμματα να επικεντρωθούν στα πιο ουσιαστικά και ανθεκτικά στο χρόνο στοιχεία της γνώσης, στις αρχές και τους νόμους που διέπουν την εξέλιξη της φύσης και της κοινωνίας. Απαιτείται ενιαίο πρόγραμμα και ενιαίο σχολείο και όχι διαφοροποιημένο πρόγραμμα και σχολείο.

Το διαφοροποιημένο σχολείο δεν είναι λύση στο πρόβλημα της ποιότητας του σχολείου

Αυτόν ακριβώς τον ενιαίο χαρακτήρα του σχολείου είναι που εχθρεύεται διαχρονικά κάθε παραλλαγή της αστικής εκπαιδευτικής πολιτικής, αλλά και οι διάφορες μικροαστικές θεωρίες (στο όνομα της ελευθερίας).

Ο υπουργός Παιδείας, όταν κάνει λόγο για μείωση, αναδιάρθρωση και προσαρμογή της ύλης, λέει ξεκάθαρα τι εννοεί: Κάθε σχολείο θα διαφοροποιεί το πρόγραμμά του (ωρολόγιο, αναλυτικό, κ.τ.λ.) ανάλογα με «τις ανάγκες (;), τις δυνατότητες, τις ιδιαίτερες συνθήκες του»!

«Και πού είναι το πρόβλημα;», μπορεί να ρωτήσει κάποιος καλοπροαίρετα. Όταν μιλάμε για διαφοροποίηση του προγράμματος ενός σχολείου, δεν εννοούμε την προσπάθεια του εκπαιδευτικού να σκύψει στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε μαθητή. Αυτό γίνεται σε γενικές γραμμές από τους δασκάλους (όσο τους επιτρέπουν οι συνθήκες μέσα στη σχολική τάξη) και σωστά γίνεται. Το πρόβλημα γεννιέται, όταν, στο όνομα της διαφοροποίησης, θέτεις διαφορετικούς μορφωτικούς στόχους, χαμηλώνεις τον πήχη για τα παιδιά που ξεκινούν από διαφορετικές, άνισες κοινωνικές, πολιτιστικές αφετηρίες και τελικά περιορίζεις το μέλλον του παιδιού στον ταξικό ορίζοντα που του προσδιόρισε η ταξική κοινωνία. Και δεν είναι μόνο η καπιταλιστική κρίση που φέρνει αυτό το πρόβλημα στην επιφάνεια, με τα χιλιάδες παιδιά που ζουν χωρίς φαΐ, χωρίς ρεύμα και θέρμανση και με ζητούμενο την καθημερινή επιβίωση. Το πρόβλημα είναι διαχρονικό, γιατί έχει ταξική βάση. Άρα, όταν προσαρμόζεις το πρόγραμμα στις ανάγκες του παιδιού (αλήθεια, ποιος προσδιορίζει αυτές τις ανάγκες, αν όχι ο ταξικός του ορίζοντας;) με μια λογική του στυλ «δεν πρέπει να πιέζουμε τα παιδιά και να τους θέτουμε αυξημένες απαιτήσεις», τελικά οδηγείς - και από αυτό το δρόμο - στην ταξική κατηγοριοποίηση σχολείων, εκπαιδευτικών και μαθητών, δηλαδή στα σχολεία πολλών ταχυτήτων.

- Για ένα τέτοιο σχολείο απαιτείται και ένας νέος ρόλος στον εκπαιδευτικό. Γι' αυτό η εισήγηση δίνει έμφαση στη δυνατότητα του «καινοτόμου» εκπαιδευτικού να ορίζει «το τι (περιεχόμενο) και το πώς (μέθοδο) της εκπαιδευτικής πράξης», δηλαδή να αλλάζει και να προσαρμόζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας του, ώστε, με βάση τα παραπάνω, να μαθαίνουν τα παιδιά με βάση την τάξη τους και το επίπεδο της οικογένειάς τους. Καλείται, δηλαδή, ο εκπαιδευτικός «να αναλάβει την ευθύνη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σεβόμενος ένα πλαίσιο αρχών που ορίζουν τα νομοθετικά κείμενα», δηλαδή να εφαρμόσει το «νέο» «κοινωνικό» σχολείο, να συμβάλει στη διαφοροποίηση - κατηγοριοποίηση των σχολείων, των εκπαιδευτικών και των μαθητών, άρα και του ίδιου, και γι' αυτό θα λογοδοτεί, θα κρίνεται, θα «αξιολογείται». Τον θέλουν συμμετόχο στο έγκλημα δηλαδή!

Χωρίς να θέλουμε να ανοίξουμε παραπέρα αυτό το θέμα, χρειάζεται να κάνουμε μια υπενθύμιση. Πραγματικά καινοτόμοι παιδαγωγοί, που έμειναν στην Ιστορία αλλά και άφησαν ανεξίτηλα το στίγμα τους

στις ψυχές των μαθητών, ήταν αυτοί που επιδίωξαν να ξεκολλήσουν τους «φτωχοδιάβολους» μαθητές τους από μια προδιαγεγραμμένη πορεία, να τους κάνουν μορφωμένους ανθρώπους με το άλφα κεφαλαίο.

- Το ταξικά διαφοροποιημένο σχολείο φέρνει και νέο τρόπο αξιολόγησης του μαθητή. Αυτή δε θα γίνεται με βάση το τι πρέπει να μάθει το παιδί ανάλογα με την ηλικία του και τη σχολική τάξη αλλά το τι «μπορεί να μάθει» το παιδί. Αυτή η επιφανειακά προοδευτική αντίληψη, στην ουσία της φέρνει ακόμα μεγαλύτερη ταξικότητα. Χαμηλώνει τους μορφωτικούς στόχους ενώ ανοίγει διάπλατα τις πόρτες στο να θεωρηθεί η κατάκτηση της γνώσης ως ατομική υπόθεση του κάθε παιδιού!

Διαμορφώνεται η αντίστοιχη δομή για την παραπέρα διαφοροποίηση των σχολείων

Μέσα από την εισήγηση του υπ. Παιδείας:

- Ξεκαθαρίζεται η δυνατότητα της σχολικής μονάδας να διαμορφώνει το πρόγραμμά της. Έτσι, θα δίνεται η «δυνατότητα μερικής διαμόρφωσης των προγραμμάτων από τη σχολική μονάδα, με βάση τις ανάγκες, τις δυνατότητες, τις ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε σχολείου (Ειδικής Αγωγής, Νησιωτικά, Ορεινά)». Δηλαδή, εδώ ο υπουργός αναγνωρίζει ότι τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών στα ορεινά χωριά ή στα αποκλεισμένα από τις συγκοινωνίες νησιά, θα μαθαίνουν όσα επιτρέπουν οι συνθήκες αυτές, δηλαδή ελάχιστα! Παράλληλα, αναγνωρίζει ότι η σχολική μονάδα θα καθορίζει «τις ώρες που είναι αναγκαίες, το εύρος ή τη δυσκολία των προγραμμάτων σπουδών ...με βάση τις ιδιαιτερότητες που έχει, όπως η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού (Ρομά, παιδιά μεταναστών, παιδιά από οικογένειες ανέργων ή με χαμηλά εισοδήματα)». Δηλαδή, μας λέει ότι ένα σχολείο με Ρομά θα τους μαθαίνει λίγα, τα παιδιά ανέργων δε χρειάζονται και πολλά (εδώ δεν τους δίνουμε φαΐ, μόρφωση θα τους δώσουμε;), ενώ τα παιδιά από οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων θα μαθαίνουν τα ανάλογα! Αντί, δηλαδή, να παρθούν μέτρα στήριξης της οικογένειας (συγκοινωνία, δουλειά ή τουλάχιστον επίδομα ανεργίας), για να μπορεί και το παιδί να ανταποκριθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία, αντί γι' αυτό, θα προσαρμόζεται το σχολικό πρόγραμμα στο χαμηλό επίπεδο διαβίωσής του, για να τελειώνουμε με τη μόρφωση αυτών των παιδιών, που δε χρειάζονται και πολλά.
- Με βάση τις εξαγγελίες του υπουργείου «αναβαθμίζεται» η Ευέλικτη Ζώνη, ώστε να περάσουν και σ' αυτή δράσεις του «κοινωνικού» σχολείου αλλά και διάφορα άλλα προγράμματα «για την αειφορία», «σύνδεσης του σχολείου με την τοπική κοινωνία» (βλέπε δήμους, επιχειρήσεις...), ανάδειξης της «τοπικής ιστορίας - πολιτισμού - οικονομίας». Ο κατακερματισμός του σχολείου σε προγράμματα και ζώνες, όπως στα ΕΑΕΠ που προαναφέραμε και όχι μόνο.
- Το «νέο» σχολείο θέλει και την ανάλογη αλλαγή στη διοίκηση τόσο της σχολικής μονάδας όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας και Διεύθυνσης. Έτσι, θα παρέχεται «ενίσχυση της αυτονομίας, του σχεδιασμού σε όλα τα επίπεδα, του προγραμματισμού, της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και της λογοδοσίας. Ισχυροποίηση των Περιφερειακών Διευθύνσεων με αποκέντρωση, "καθετοποίηση", και αντιστοίχιση υπηρεσιών με κέντρο διαχείρισης προσωπικού την Περιφέρεια Εκπαίδευσης». Στην ουσία, η σχολική μονάδα θα είναι «αυτόνομη», με ευθύνη στα οικονομικά και το πρόγραμμά της, και η Περιφερειακή Διεύθυνση θα λειτουργεί ως μικρό υπουργείο Παιδείας, με ευθύνη στο πρόγραμμα, στο σφαιρικό της «αξιολόγησης», στον καλύτερο δυνατό «εξορθολογισμό» του προσωπικού, στη λογική φυσικά της κινητικότητας, που έχει ήδη ξεκινήσει και επεκτείνεται. Εκπαιδευτικοί «μόνιμοι» και συμβασιούχοι αεί περιφερόμενοι!
- Τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα, για «περιορισμό της Σχολικής Διαρροής (Early School Leaving) στην οποία δίνει έμφαση η ΕΕ», που αφορούν «πρώτιστα το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό Σχολείο», θα χρησιμοποιούνται όχι για να ενισχύουν τα παιδιά των ευπαθών ομάδων (λαϊκών οικογενειών, ανέργων, ορεινών περιοχών, παιδιών με ειδικές ανάγκες...) αλλά για «μετασχηματισμό προγραμμάτων σύμφωνα με τις ανάγκες - δεξιότητες των παιδιών, ώστε να μην αποθαρρύνονται από τις δυσκολίες σκληρών προγραμμάτων σπουδών και εγκαταλείπουν το σχολείο». Δηλαδή, επιβεβαιώνει το υπουργείο Παιδείας ότι και μέσω των προγραμμάτων θα προσαρμόζουν το αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου στο επίπεδο των παιδιών που προέρχονται από τα λαϊκά στρώματα, για αναπαραγωγή φτηνού εργατικού δυναμικού.

- Η σύνδεση του σχολείου με την τοπική κοινωνία διαπνέει και τα δύο κείμενα (εγκύκλιο για το «κοινωνικό» σχολείο και εισήγηση του υπουργού Παιδείας στο ΕΣΥΠ 28/11/2014). Στο σχολείο και στη διαδικασία της μάθησης παρεμβαίνουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, «οι κοινωνικοί εταίροι (βλέπε επιχειρήσεις), οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι γονείς και οι σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων». Όλοι αυτοί θα είναι και συνδιαμορφωτές του σχολικού προγράμματος, άρα και φορείς της αυτονομίας και διαφοροποίησης των σχολείων.

Ποιος μίλησε λοιπόν για μόρφωση;

Πρωθούν ένα σχολείο προσανατολισμένο στις δεξιότητες, με λιγότερα επιστημονικά αντικείμενα (μαθήματα) και περισσότερα προγράμματα, που θα δίνουν στο παιδί σκόρπιες πληροφορίες και γνώσεις, αλλά δε θα το βοηθάνε να αποκτήσει κριτική σκέψη και στέρεη γνώση. Ένα σχολείο που θα κατεβάσει τον πήχη των απαιτήσεων στις λαϊκές αλλά και δυσπρόσιτες περιοχές (βλέπε εισήγηση υπ. Παιδείας στο ΕΣΥΠ 28.11.2014), ώστε το παιδί να μαθαίνει μόνο όσα είναι απαραίτητα για το συγκεκριμένο επίπεδο διαβίωσής του. Ένα σχολείο που ο εκπαιδευτικός - διαμεσολαβητής θα ωθείται να τρέχει από πρόγραμμα σε πρόγραμμα και να βάζει σε δεύτερη μοίρα τα βασικά μαθήματα (Γλώσσα, Μαθηματικά, Ιστορία, Φυσική, Γυμναστική, Αισθητική Αγωγή...). Αντικειμενικά, η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει σε απολύσεις εκπαιδευτικών, όπως έγινε και στα ΕΠΑΛ, όταν κατάργησαν ειδικότητες. Ο φτωχός γονιός δε θα μπορεί να καλύψει τα μεγάλα κενά στην εκπαίδευση και επαγγελματική αποκατάσταση του παιδιού του.

Άρα πρωθούν ένα σχολείο ακόμα πιο ταξικό, που θα χτυπήσει τα μορφωτικά δικαιώματα των παιδιών των λαϊκών οικογενειών, τα εργασιακά των εκπαιδευτικών, θα κάνει τους γονείς ακόμα καλύτερους πελάτες και τα παιδιά αυριανούς φτηνούς εργαζόμενους.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι το «νέο» «κοινωνικό» και «αυτόνομο σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό και τη διαμόρφωση μέρους του ωρολογίου προγράμματος» σχολείο, θα είναι ένα σχολείο αντίστοιχο με τις οικονομικές και κοινωνικοταξικές συνθήκες της περιοχής του, άρα διαφορετικό από το διπλανό του, ένα σχολείο που θα αναπαράγει τις ταξικές ανισότητες και τελικά θα εξασφαλίζει φτηνό εργατικό δυναμικό στις επιχειρήσεις.

Ο εκπαιδευτικός - διαμεσολαβητής καλείται να συμβάλλει στην αναπαραγωγή ενός εργατικού δυναμικού, που θα εξασφαλίσει την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, πολλές από τις οποίες θα μπαϊνοβγαίνουν και θα κερδοσκοπούν μέσα στο ίδιο το σχολείο και πολύ περισσότερο θα καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θα γίνεται αυτή η αναπαραγωγή.

Σχολείο και εκπαιδευτικός θα «αξιολογούνται» για το κατά πόσο προχώρησαν αυτές τις αναδιαρθρώσεις στο χώρο τους, γι' αυτό η αξιολόγηση έχει αντικειμενικά ταξικό πρόσημο, είναι αντιδραστικό εργαλείο και πρέπει να αποτραπεί.

Το «νέο» αυτό «κοινωνικό» σχολείο είναι το σχολείο που έχουν σήμερα ανάγκη ΕΕ και επιχειρήσεις, αλλά βρίσκεται στην αντίπερα όχθη από τις σύγχρονες μορφωτικές ανάγκες των παιδιών των λαϊκών οικογενειών.

Ο λαός σήμερα χρειάζεται για τα παιδιά του **ενιαία αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν Εκπαίδευση με δίχρονη υποχρεωτική Προσχολική Αγωγή και 12χρονο σχολείο**, που θα διαπαιδαγωγούν και θα μορφώνουν όλα τα παιδιά, θα τα ετοιμάζουν να διεκδικήσουν ζωή, μόρφωση και δουλειά με πλήρη δικαιώματα. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να πάρει θέση σ' αυτήν την όχθη, για να ανυψώσει την παιδαγωγική και επιστημονική του υπόσταση και να υπηρετήσει με τον καλύτερο τρόπο τις μορφωτικές ανάγκες των παιδιών των λαϊκών οικογενειών.

Θεοδώρα ΔΡΙΜΑΛΑ

Δασκάλα, μέλος της Πανελλαδικής Γραμματείας του ΠΑΜΕ Εκπαιδευτικών και του ΔΣ της ΔΟΕ